

УДК 378.147:001.89]:004(045)
DOI: 10.24144/2524-0609.2020.47.199-203

Фенцик Оксана Миколаївна
кандидат педагогічних наук, доцент
кафедра педагогіки дошкільної, початкової освіти та освітнього менеджменту
Мукачівський державний університет
м.Мукачево, Україна
oksmuk71@gmail.com
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0207-5255>

РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ОРГАНІЗАЦІЇ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ФАХІВЦІВ З ІНФОРМАЦІЙНОЇ, БІБЛІОТЕЧНОЇ ТА АРХІВНОЇ СПРАВИ

Анотація. З метою вдосконалення власних професійно-особистісних якостей та інформаційно-комунікативної компетентності фахівців з інформаційної, бібліотечної та архівної справи повинен володіти високим рівнем знань, умінь і навичок, сучасними інформаційно-комунікаційними технологіями, що зможуть бути ефективно використані у майбутній професійній діяльності. Це пов'язано з активізацією процесів комп'ютеризації та інформатизації та впровадженням новітніх інформаційних технологій для оптимізації діяльності соціально-комунікаційних структур, зокрема бібліотек. Метою наукової роботи є аналіз сутності поняття «інформаційно-комунікативна компетентність» та визначення її ролі в процесі організації науково-дослідницької діяльності фахівців з інформаційної, бібліотечної та архівної справи. Методи дослідження: аналіз і синтез, порівняння та узагальнення, вивчення наукової літератури, періодичних видань в електронній базі Google Scholar. Під «інформаційно-комунікативною компетентністю» автор розуміє інтегративне утворення особистості, що виявляється в умінні сприймати, зберігати, аналізувати й відбирати інформацію за допомогою сучасних засобів інформаційних і комп'ютерних технологій для розв'язання завдань у професійній діяльності і повсякденному житті. Формування інформаційно-комунікативної компетентності фахівців з інформаційної, бібліотечної та архівної справи відбуватиметься ефективніше за умови їхньої активної участі у студентських науково-практичних конференціях; розробки мультимедійних презентацій в якості індивідуально-дослідницьких завдань; підготовки інформаційних повідомлень, курсових і випускних кваліфікаційних робіт.

Ключові слова: компетентність; інформаційно-комунікативна компетентність; науково-дослідницька діяльність; фахівці з інформаційної, бібліотечної та архівної справи.

Вступ. Згідно Національної доктрини розвитку освіти (Україна ХХІ століття), пріоритетом розвитку освіти є впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, що забезпечують удосконалення навчально-виховного процесу, доступність та ефективність освіти, підготовку молодого покоління до життєдіяльності в інформаційному суспільстві [1]. Участь здобувачів вищої освіти у науково-творчому процесі є важливою умовою забезпечення високої якості підготовки фахівців і безперервного оновлення змісту професійної освіти. Сучасні вимоги до освітньої діяльності зумовлюють необхідність кардинальних змін у підготовці здобувачів вищої освіти. Одним із завдань вищої школи стає необхідність підвищення якості підготовки фахівців з інформаційної, бібліотечної та архівної справи та її науково-методичного, організаційного й інформаційного забезпечення.

Ми переконані, що вища освіта напряму співвідноситься з поняттями «компетенція» і «компетентність», які є ключовими для компетентнісного підходу, який розуміють як методологічну орієнтацію в педагогічній діяльності, що акцентує увагу на результаті освіти, який розглядається як здатність людини діяти в різних проблемних ситуаціях. В даному випадку компетентність – це володіння людиною відповідними компетенціями – сукупністю взаємопов'язаних якостей особистості, що задаються по відношенню до певного кола предметів і процесів. Компетентність передбачає особистісне ставлення суб'єкта до предмету діяльності [2, с. 84].

Особливе місце серед базових компетентностей фахівців з інформаційної, бібліотечної та архівної справи, формуванню та розвитку яких приділяється особлива увага, посідає саме інформаційно-комуні-

кативна компетентність. Означений вид компетентності є невід'ємною складовою професійної діяльності, пов'язаною з масштабними соціокультурними змінами, які відбуваються під впливом процесів інформатизації та комп'ютеризації. Оновлення інформаційного середовища напряму пов'язано з появою новітніх культурних потреб та інтересів, активізацією адаптаційних механізмів людей, розширенням комунікативних практик. При цьому очевидним стає неоднозначність науково-технічних відкриттів і наслідків соціокультурних змін. Це можна пояснити тим, що, по-перше, збільшується доступ індивідів до будь-якої інформації, з'являються нові перспективи для розвитку науки й освіти, що дають змогу ефективно розвиватися й самореалізуватися. По-друге, інформаційно-комунікативне середовище й середовище медіа-простору, що формуються за допомогою інноваційних технічних засобів, є надзвичайно складними для освоєння.

Погоджуємося із вітчизняними дослідниками [3] в тому, що процеси інформатизації й глобалізації, за яких обсяг людських знань щорічно збільшується вдвічі, стимулюють дослідження у сфері комунікації. Кожна людина витрачає на комунікацію близько 70 % свого часу. Окрім цього, комунікація забезпечує існування соціальної пам'яті, зберігання й трансляцію інформації як між генераціями, так і в межах однієї з них. Відповідно, зростають комунікативні потреби членів суспільства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Відзначимо, що загальні підходи до визначення суті «інформаційно-комунікативної компетентності» представлені у працях вітчизняних і зарубіжних учених.

Так, С. Семчук аналізує теоретико-методичні засади формування інформаційно-комунікативної

компетентності майбутніх фахівців дошкільної освіти, акцентуючи увагу на виокремленні педагогічних умов та розробці структурно-процесуальної моделі формування означеної компетентності [4].

М. Бурак досліджує інформаційно-комунікаційну та професійно орієнтовану компетентності майбутніх викладачів англійської мови, зосереджуючи увагу на розробці методики їх формування із застосуванням системи спеціально розроблених вправ і завдань [5].

С. Сорокашин вивчає проблему формування інформаційно-комунікаційної компетентності майбутніх кваліфікованих робітників будівельної галузі у процесі професійної підготовки й пропонує розробку технології її формування [6].

У контексті нашого дослідження значний інтерес викликають ідеї А. Зуєвої, яка при розробці методики формування готовності студентів до дослідницької діяльності в процесі вивчення дисциплін професійної підготовки та проходження всіх видів виробничої практики, особливу увагу зосереджує на компетентнісному підході [7].

О. Захарова обґрунтовує доцільність підвищення рівня інформаційно-комунікативної компетентності державних службовців шляхом їх включення до процесу безперервної освіти, що дасть змогу здійснювати ефективну інноваційну професійну діяльність та самореалізуватися в умовах інформатизації та комп'ютеризації суспільства [8].

Незважаючи на досягнуте в досліджуваній сфері, питання визначення ролі інформаційно-комунікативної компетентності в організації науково-дослідницької діяльності фахівців з інформаційної, бібліотечної та архівної справи поки-що не знайшли належного осмислення й трактування в сучасних дослідженнях.

Метою статті є розкрити сутність поняття «інформаційно-комунікативна компетентність» та її значення в організації науково-дослідницької діяльності фахівців з інформаційної, бібліотечної та архівної справи.

Методи дослідження. Під час визначення досліджуваної проблеми були застосовані методи аналізу і синтезу, порівняння та узагальнення, теоретичні методи, пов'язані з вивченням наукової літератури, періодичних видань. Пошук інформації здійснювався в електронній базі Google Scholar, українських і зарубіжних веб-сайтах, присвячених проблемі інформаційно-комунікативної компетентності.

Виклад основного матеріалу. Сьогодення вимагає бути активними суб'єктами своєї професійної діяльності і мати високий рівень інформаційно-комунікативної компетентності. Це допоможе ефективно вирішувати професійні завдання в постійно мінливих умовах життєдіяльності суспільства. «Інформаційно-комунікативна компетентність» є відносно новим видом професійної компетентності, пов'язаним зі збільшенням обсягу і складності інформації та необхідністю її обробки, інтерпретації і трансляції.

Термін «інформаційно-комунікативна компетентність» не є новим у науково-довідковій літературі, проте досі немає узгодженості у трактуванні його змісту. Науковці розуміють його як:

- якісну характеристику суб'єкта, визначальну ефективність здійснення ним інформаційних процесів у професійній та інших видах діяльності [9];

- компетентність, змістом якої є набуття умінь самостійно шукати, аналізувати й відбирати необхідну інформацію, перетворювати, зберігати та передавати її за допомогою реальних об'єктів (комп'ютер, принтер, модем, телевізор, магнітофон, телефон,

факс) та інформаційних технологій (аудіо-відеозапис, електронна пошта, ЗМІ, Інтернет) [10];

- одну з основних складових інформаційної культури, що передбачає не тільки освоєння традицій культури, зразків і стилів поведінки, світу символів, ідей і цінностей, але й формування у людини знань, що дають бачення речей у певній формі та смислового контексті [8];

- інтегративну характеристику особистісних якостей індивідуума, який здатний не тільки оволодіти необхідними професійними знаннями, але й вміє ефективно їх використовувати у стандартних і незвичних професійних ситуаціях; знає різноманітні прийоми пошуку інформації, її оцінювання та перетворення для використання у професійній діяльності з поєднанням індивідуальних і колективних форм взаємодії [11].

Спираючись на наведені вище трактування, ми розумітимемо «інформаційно-комунікативну компетентність» як інтегративне утворення особистості, що виявляється у вмінні сприймати, зберігати, аналізувати й відбирати інформацію за допомогою сучасних засобів інформаційних і комп'ютерних технологій для розв'язання завдань у професійній діяльності і повсякденному житті. Інформаційна компетентність, зокрема фахівців з інформаційної, бібліотечної та архівної справи передбачає володіння знаннями, вміннями та навичками застосування інформаційно-комп'ютерних технологій у практиці для вирішення конкретних професійних завдань.

Спробуємо виокремити складові «інформаційно-комунікативної компетентності» фахівця з інформаційної, бібліотечної та архівної справи, зосередивши увагу на соціокультурній сфері, представленій бібліотеками, що одночасно здійснюють різноманітні види діяльності: інформаційну, культурно-просвітницьку, педагогічну, наукову, дозвілєву тощо. Специфіка діяльності фахівців означеної спеціальності відрізняється активною інформатизацією, створенням електронних ресурсів, електронною доставкою інформації, тобто в професійній підготовці майбутніх фахівців з інформаційної, бібліотечної та архівної справи має переважати інформаційно-технологічна складова.

Спираючись на наукові доробки А. Бочевар [12], О. Захарової [8], ми виокремили складові «інформаційно-комунікативної компетентності» фахівця з інформаційної, бібліотечної та архівної справи, а саме:

- спеціальні теоретико-орієнтовані знання, що відображають галузь інформаційно-комунікативних технологій (ІКТ) як галузь для навчання і практичної діяльності у соціокультурній сфері;

- знання джерел інформаційних ресурсів, необхідних для професійної діяльності, особливостей інформаційних потоків, нових інформаційних технологій, способів взаємодії людини в соціумі;

- практико-орієнтовані вміння і навички у галузі ІКТ для особистих, навчальних, суспільних та професійних цілей;

- вміння працювати (знаходити, сприймати, розуміти, оцінювати тощо) з різними видами інформації;

- світоглядне бачення цифрових технологій для життєдіяльності в інформаційному суспільстві;

- розуміння й усвідомлення ролі й значення ІКТ як у навчальному процесі, так і в майбутній професійній діяльності;

- генерація та розвиток нових ідей у сфері ІКТ для навчання та професійно-особистісного розвитку.

На нашу думку, існує кілька обставин, що стимулюють діяльність майбутніх фахівців з інформацій-

ної, бібліотечної та архівної справи до формування інформаційно-комунікативної компетентності. По-перше, це динамічні процеси трансформації українського суспільства, держави, комплекс проблем інтеграції України у світове співтовариство і, як наслідок, ускладнення процесів державного управління та суспільних відносин. По-друге, активний прогрес у сфері ІКТ. Для майбутніх фахівців з інформаційної, бібліотечної та архівної справи важливим є не лише обізнаність у галузі ІКТ, а й бажання навчатися, оскільки необхідність удосконалювати свої знання, вміння та навички є першочерговим завданням професійної діяльності, а перелік програмного забезпечення для роботи фахівців соціокультурної сфери постійно зростає (FOSS або F/LOSS (Free / Libre and Open Source Software); АБІС Koha; Evergreen; OpenBiblio тощо).

Ми переконані, що інформаційно-комунікативну компетентність необхідно формувати при організації науково-дослідної діяльності, яка сприяє розвитку та індивідуалізації особистості майбутніх фахівців, а також формуванню мотивації до отримання знань. При цьому слід враховувати той факт, що науково-дослідницька діяльність є особливим видом пізнавальної діяльності, спрямованим на всебічне вивчення об'єкта, процесу або явища, їх структурної взаємодії, результатом якого є отримання нових особистісно та суспільно значущих знань, умінь і навичок. Окрім цього, науково-дослідницька діяльність є доволі складним компонентом навчальної діяльності, що передбачає оптимізацію мотиваційної сфери студентів, форми та методи наукового пізнання, необхідні для організації і проведення дослідницького процесу, що дає змогу здобувачам вищої освіти якомога повніше розкрити індивідуальність, наукові, дослідницькі та творчі здібності.

Слід зазначити, що навчання наукового дослідження є поетапним, цілеспрямованим процесом формування всіх компонентів дослідницької культури фахівців з інформаційної, бібліотечної та архівної справи, а саме:

- розумових умінь і навичок (аналіз і виділення головного; порівняння, узагальнення та систематизація; визначення та пояснення понять; конкретизація, докази і спростування; вміння бачити протиріччя);
- умінь і навичок роботи з науково-дослідницькою літературою та іншими джерелами інформації;
- умінь і навичок пов'язаних з культурою усно-го та писемного мовлення.

Науково-дослідницька діяльність майбутніх фахівців з інформаційної, бібліотечної та архівної справи передбачає отримання, збір та аналіз інформації в результаті спостереження та проведення експериментального дослідження; формулювання узагальнень і висновків; оформлення отриманих наукових результатів у процесі написання курсових або випускних кваліфікаційних робіт.

Під час проведення практичних занять з дисципліни «Основи наукових досліджень» можна запропонувати студентам підготувати каталоги за різними темами з використанням різноманітного програмного забезпечення, з якими вони мали змогу ознайомитися при вивченні курсу «Сучасні інформаційні технології». Окрім цього, особливою популярністю серед майбутніх фахівців з інформаційної, бібліотечної та архівної справи користуються такі практичні завдання, як-от: створити колекцію електронних документів за обраною темою; підготувати анотації до наукових статей за певною тематикою; здійснити повнотекстовий пошук (пошук документів за полями метаданих); ієрархічно структурувати за розділами текстові документи тощо.

Особливу увагу при формуванні інформаційно-комунікативної компетентності фахівців з інформаційної, бібліотечної та архівної справи слід приділяти самостійній науково-дослідницькій роботі, яка дає змогу корегувати, поповнювати та вдосконалювати раніше отримані знання при вивченні лекційного матеріалу з дисциплін практико-орієнтованого циклу. Йдеться про участь у науково-практичних конференціях; розробку мультимедійних презентацій; моделювання презентації книжкових виставок; створення електронних версій документів; підготовку рефератів, доповідей, курсових і випускних кваліфікаційних робіт; пошук та сортування необхідної інформації; організацію діалогу в мережі (використання електронної пошти, телеконференції тощо).

Викладений матеріал дозволяє зробити наступні **висновки**. Зміст науково-дослідницької діяльності фахівців з інформаційної, бібліотечної та архівної справи обумовлений теоретичним навчанням, що забезпечує закріплення і застосування отриманих знань на практиці і в процесі самостійної науково-дослідницької роботи. Науково-дослідницька робота майбутніх фахівців з інформаційної, бібліотечної та архівної справи представлена комплексом практичних завдань з курсу «Основи наукових досліджень», розроблених з урахуванням специфіки майбутньої професійної діяльності. Це не тільки забезпечує закріплення теоретичних знань, а й через процедуру рефлексії сприяє набуттю нових теоретичних і практичних знань, умінь і навичок, тим самим сприяючи розвитку особистості студента. Спеціально організована науково-дослідницька діяльність студентів спрямована на формування інформаційно-комунікативної компетентності, забезпечує розвиток у них професійних компетенцій, і є важливим фактором професійного становлення майбутніх фахівців з інформаційної, бібліотечної та архівної справи. Наші наступні публікації будуть акцентові на розкритті практичних аспектів розвитку інформаційно-комунікативної компетентності фахівців з інформаційної, бібліотечної та архівної справи в процесі науково-дослідницької діяльності.

Список використаної літератури

1. Національна доктрина розвитку освіти України у XXI ст. від 17 квітня 2002 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/347/2002#Text> (дата звернення: 28.09.2020).
2. Педагогіка / под ред. П. И. Пидкасистого. М.: Юрайт, 2013. 511 с.
3. Онуфрієнко Г., Черневич А. Термін комунікація в поняттєвому вимірі й лінгвістичному контексті. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія: Проблеми української термінології. 2010. № 675. С. 154–160.
4. Семчук С.І. Теоретико-методичні засади формування інформаційно-комунікативної компетентності майбутніх фахівців дошкільної освіти: дис. д-ра пед. наук: 13.00.04; 13.00.08. Умань, 2017. 497 с.
5. Бурак М.І. Взаємопов'язане формування у майбутніх викладачів англійської мови професійно орієнтованої компетентності в говорінні та інформаційно-комунікаційної компетентності: дис. канд. пед. наук: 13.00.02. Тернопіль, 2019. 247 с.
6. Сороквашин С.В. Формування інформаційно-комунікаційної компетентності майбутніх кваліфікованих робітників будівельної галузі у процесі професійної підготовки: дис. канд. пед. наук: 13.00.04. Дніпро, 2018. 353 с.
7. Зуева А.С. Компетентностный подход в организации научно-исследовательской деятельности студентов профессионально-педагогического вуза: автореф. дис. на соискание ученой степени канд. культурологи: 13.00.08.

- Екатеринбург, 2014. 27 с.
8. Захарова О.А. Информационно-коммуникативная компетентность государственных служащих в условиях современных социокультурных изменений: автореф. дис. на соискание ученой степени канд. культурологи: 24.00.01. М., 2007. 24 с.
 9. Пименов О.Г. Информационно-коммуникационная компетентность учащихся с нарушениями зрения: особенности структуры и содержания. URL: <http://itdsel.bspu.unibel.by/ru/content/new6/new6/new2/> (дата звернення: 28.09.2020).
 10. Гуралюк А.Г. Інформаційна, комунікаційна та комунікативна компетентності у підвищенні кваліфікації керівника навчального закладу. URL: <http://tme.uuo.edu.ua/docs/5/11gurdeo.pdf> (дата звернення: 28.09.2020).
 11. Мякинкова С.Н. Информационно-коммуникативная компетентность и ее роль в профессионально-творческом развитии студентов. *Актуальные проблемы гуманитарных и социально-экономических наук*. 2016. № 10. С.40–44.
 12. Бочевар А.Г. Інформаційно-комунікативна компетентність юриста, її сутність та структура. *Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К.Д. Ушинського*. 2014. № 1–2. С.70–77.

References

1. Natsionalna doktryna rozvytku osvity Ukrainy u 21 st. vid 17 kvitnia 2002 r. [National doctrine of education development of Ukraine in the XXI century of April 17, 2002]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/347/2002#Text> [in Ukrainian].
2. Pidkastyj, P.I. (2013). *Pedagogika* [Pedagogy]. Yrrajt. [in Russian].
3. Onufriienko, H., & Chervych, A. (2010). Termin komunikatsiia v poniattievomu vymiri y lnhvistychnomu konteksti [The term communication in the conceptual dimension and linguistic context]. *Visnyk Natsionalnoho universytetu «Lvivska politekhnika»*. Seriya: *Problemy ukraïnskoi terminolohii*, 675, 154–160. [in Ukrainian].
4. Semchuk, S.I. (2017). *Teoretyko-metodychni zasady formuvannia informatsiino-komunikatyvnoi kompetentnosti maibutnikh fakhivtsiv doshkilnoi osvity* [Theoretical and methodical bases of formation of information and communicative competence of future specialists of preschool education] (Unpublished doctoral Dissertation) Uman State Pedagogical University named after Pavel Tychna. [in Ukrainian].
5. Burak, M.I. (2019). *Vzaiemopoviazane formuvannia u maibutnikh vykladachiv anhliiskoi movy profesiino oriietovanoi kompetentnosti v hovorinni ta informatsiino-komunikatsiinoi kompetentnosti* [Interconnected formation of professional English-speaking competence in speaking and information-communication competence in future English teachers] (Unpublished Candidate's Dissertation). Ternopil National Pedagogical University named after Volodymyr Hnatyuk. [in Ukrainian].
6. Sorokvashyn, S.V. (2018). *Formuvannia informatsiino-komunikatsiinoi kompetentnosti maibutnikh kvalifikovanykh robitnykiv budivelnnoi haluzi u protsesi profesiinoi pidhotovky* [Formation of information and communication competence of future skilled workers in the construction industry in the process of training] (Unpublished Candidate's Dissertation). Alfred Nobel University. [in Ukrainian].
7. Zueva, A.S. (2014). *Kompetentnostnyj podhod v organizacii nauchno-issledovatel'skoj deyatel'nosti studentov professional'no-pedagogicheskogo vuza* [Competence approach in the organization of research activities of students of a professional pedagogical university] (Unpublished Candidate's Dissertation). Russian State Vocational Pedagogical University. [in Russian].
8. Zaharova, O.A. (2007). *Informacionno-komunikativnaya kompetentnost' gosudarstvennykh sluzhashchih v usloviyakh sovremennykh sociokul'turnykh izmenenij* [Information and communication competence of civil servants in the context of modern socio-cultural changes] (Unpublished Candidate's Dissertation). Russian of Civil Service Academy under the President of the Russian Federation. [in Russian].
9. Pimenov, O.G. (2011). *Informacionno-kommunikacionnaya kompetentnost' uchashchihsya s narusheniyami zreniya: osobennosti struktury i soderzhaniya* [Information and communication competence of students with visual impairments: features of structure and content]. <http://itdsel.bspu.unibel.by/ru/content/new6/new6/new2/> [in Russian].
10. Huraliuk, A.H. (2010). *Informatsiina, komunikatsiina ta komunikatyvna kompetentnosti u pidvyshchenni kvalifikatsii kerivnyka navchalnoho zakladu* [Information, communication and communicative competence in advanced training of educational institution head]. <http://tme.uuo.edu.ua/docs/5/11gurdeo.pdf> [in Ukrainian].
11. Myakin'kova, S.N. (2016). *Informacionno-kommunikativnaya kompetentnost i ee rol' v professional'no-tvorcheskom razvitii studentov* [Information and communication competence and its role in the professional and creative development of students]. *Aktual'nye problemy gumanitarnykh i social'no-ekonomicheskikh nauk*, 10, 40–44. [in Russian].
12. Bochevar, A.H. (2014). *Informatsiino-komunikatyvna kompetentnist yurysta, yii sutnist ta struktura* [Information and communicative competence of a lawyer, its essence and structure]. *Naukovyi visnyk Pivdenmoukrainskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni K.D. Ushynskoho*, 1–2, 70–77. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 30.09.2020 р.
Стаття прийнята до друку 05.10.2020 р.

Fentsyk Oksana

Candidate of Pedagogical Sciences, Ph.D., Associate Professor
Department of Preschool, Primary Education and Educational Management
Mukachevo State University
Mukachevo, Ukraine

THE ROLE OF INFORMATION AND COMMUNICATIVE COMPETENCE IN THE ORGANIZATION OF RESEARCH ACTIVITY OF INFORMATION, LIBRARY, AND ARCHIVAL AFFAIRS SPECIALISTS

Abstract. In order to improve professional and personal information and communication competence qualities, a specialist in information, library and archival affairs are to acquire a high level of knowledge, skills and abilities as well as to demonstrate ability to apply effectively modern information and communication technologies in the professional activities. Scholars define information and communication competence as one of the basic competencies of specialists in this specialty. This is due to the intensification of computerization and informatization processes and the use of the latest information technologies to optimize library and information processes. The purpose of the paper is to analyze the essence of the concept of «information and communication competence», to determine its role in the organization of research activities of specialists on information, library and archival affairs. Methods used: analysis and synthesis, comparison and generalization, study of scientific literature, periodicals in the electronic database Google Scholar. The «information and communication competence» is defined as knowledge of sources of information resources; practice-oriented skills in the field of information and communication technologies; ability to work with different types of information; worldview of digital technologies; understanding and awareness of the

importance of information and communication technologies in professional activities; generation of new ideas in the field of these technologies for training and professional and personal development. We established that the research activities of future specialists on information, library and archival affairs involve obtaining, collecting and analyzing of information; formulation of conclusions and registration scientific results obtained. The formation of information and communication competence of specialists on information, library and archival affairs is more effective under the condition of their active participation in student scientific and practical conferences; development of multimedia presentations as individual research tasks; preparation of information messages, term papers and graduate thesis.

Keywords: competence; information and communication competence; research activities; information, library, archival affairs specialists.